

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Barbory Berkové v právní věci žalobce: **H. V. H.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2019, č. j. KRPU-110174-20/ČJ-2019-040022-ZZC-CV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 7. 2019, č. j. 78 A 18/2019 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi JUDr. Ing. Jakubu Backovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v částce 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 6. 2019, č. j. KRPU-110174-20/ČJ-2019-040022-ZZC-CV, zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o

změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovila dobu zajištění na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2]Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 19. 7. 2017, č. j. 78 A 18/2019 - 32, žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. Konstatoval, že žalovaná v odůvodnění rozhodnutí podrobně vymezila důvody a podklady, ze kterých vycházela při rozhodování o tom, zdali lze žalobci uložit zvláštní opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Krajský soud zdůraznil, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, jestli má být cizinec vyhoštěn, ale jen vytvoření podmínek pro realizaci tohoto záměru. Žalovaná pak v posuzovaném případě vycházela zejména z výpovědi žalobce ohledně jeho současné finanční situace, možností ubytování apod. Krajský soud konstatoval, že pro účinné využití zvláštních opatření musí z okolností posuzovaného případu plynout, že bude cizinec se státními orgány spolupracovat, přičemž v této souvislosti odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014 - 29, a ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34. Žalovaná podle krajského soudu správně dovodila, že v žalobcově případě není možné uložit zvláštní opatření, protože by příslušné povinnosti nebyl schopen reálně plnit, jak také formuloval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 283/2016 - 31.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3]Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že krajský soud ve shodě s žalovanou nesprávně posoudil aplikovatelnost zvláštního opatření. Zdůraznil, že nelze přijmout závěr o nemožnosti uložení zvláštního opatření pouze z důvodu jeho chování spočívajícího v dlouhodobém neoprávněném pobytu na území České republiky. Žalovaná se podle názoru stěžovatele nedostatečně vypořádala s jeho konkrétní situací, když nelegální pobyt na území České republiky není dostatečným důvodem pro naprostou ztrátu důvěry vůči jeho osobě. Stěžovatel následně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, který shrnul cíle institutu zvláštního opatření, a zdůraznil, že zákon o pobytu cizinců musí být vykládán v souladu se smyslem a cíli čl. 15 návratové směrnice. Stěžovatel uzavřel, že i v případě, kdy cizinec nerespektuje pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze paušálně odmítnout využití zvláštních opatření. V posuzovaném případě stěžovatele žalovaná zajistila, aniž by se podobného chování dříve dopustil. Takové rozhodnutí stěžovatel hodnotil jako příliš tvrdé. Nejvyššímu správnímu soudu proto navrhl, aby zrušil napadený rozsudek i rozhodnutí žalované.

[4]Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí a konstatovala, že se dostatečně zabývala možností uložení zvláštních opatření a uvedla všechny relevantní okolnosti případu. Zdůraznila, že chování spočívající ve vstupu na území České republiky bez platného cestovního dokladu či jakéhokoli oprávnění a současně výkon pracovní činnosti bez odpovídajícího pracovního povolení svědčí v neprospěch stěžovatele a jasně vypovídá o jeho neochotě dodržovat platné právní předpisy, natož pak povinnosti stanovené zvláštním opatřením. Žalovaná následně odmítla námitku stěžovatele, že se dosud nedopustil porušování pravomocného rozhodnutí o

pokračování

vyhoštění. Konstatovala, že se stěžovatel tímto tvrzením snaží zlehčit své předešlé protiprávní chování spočívající ve vstupu na území několika členských států Evropské unie, a to bez odpovídajících oprávnění. Nejvyššímu správnímu soudu proto žalovaná navrhla, aby kasační stížnost stěžovatele zamítla.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[6] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců představuje mimořádný institut spojený s odnětím svobody cizince. Zvláštní opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců je institutem mírnějším, který musí správní orgán před uložením zajištění upřednostnit. Jako takový pak institut zajištění slouží pro případy, kdy nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 - 57, je správní orgán při rozhodování o zajištění podle § 124 a § 124a zákona o pobytu cizinců povinen zvážit, zda v projednávané věci nepostačuje uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Současně však platí, že uložení zvláštního opatření není na místě, pokud by takový postup vedl ke zmaření výkonu správního vyhoštění. Z tohoto důvodu má žalovaná povinnost podle ustanovení § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců zkoumat, zda uložením zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění.

[8] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, jehož závěry lze plně aplikovat i v posuzovaném případě, konstatoval, že *„uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření obrožen výkon správního vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu jsou pak zcela samostatnými důvody pro učinění závěru, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 124 zákona o pobytu cizinců.“*

[9] V posuzovaném případě ze správního spisu vyplývá, že žalobce vstoupil na území České republiky a ostatních států Evropské unie, přes které cestoval, neoprávněně, přičemž nedisponuje ani žádným platným cestovním dokladem, kterým by prokázal svou totožnost. Současně na území České republiky nelegálně pracoval, jelikož nemá odpovídající pracovní povolení. Z výpovědi žalobce dále vyplývá, že nemá žádné finanční prostředky ani možnost ubytování, dosud totiž vykonával práci pouze za stravu a nocleh

v jednom ze skladíšť svého zaměstnavatele. Na území České republiky se pak nenachází žádní rodinní příslušníci stěžovatele ani jiné osoby, které by mohly nabídnout složení finanční záruky podle § 123c zákona o pobytu cizinců.

[10] Nejvyšší správní soud ve shodě s žalovanou konstatuje, že stěžovatel v posuzovaném případě nemá zajištěno bydlení a nedisponuje ani žádnými finančními prostředky. Současně nemá cestovní či jiný doklad svědčící o jeho totožnosti. Na základě těchto skutečností Nejvyšší správní soud uzavírá, že v případě uložení zvláštního opatření podle § 123b a § 123c by stěžovatel nebyl schopen plnit takto uložené povinnosti. Současně vzhledem k tomu, že je jeho pobyt na území České republiky motivován výkonem pracovní činnosti, tedy ekonomickými důvody, lze předpokládat, že v případě uložení správního vyhoštění by toto rozhodnutí nerespektoval. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své dřívější závěry, které lze plně využít i v nyní posuzovaném případě a které byly formulovány v rozsudku ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, že *„volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž lze např. řadit již zmíněné zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince.“*

[11] Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil námitce stěžovatele, že jediným důvodem pro neuložení zvláštního opatření podle § 123b či § 123c zákona o pobytu cizinců byl stěžovatelův dlouhodobý neoprávněný pobyt na území České republiky. V posuzovaném případě byly podkladem pro rozhodnutí o možnosti uložení zvláštního opatření také ostatní okolnosti vymezené výše. Nejvyšší správní soud uzavírá, že žalovaná i krajský soud se dostatečně zabývaly osobními, majetkovými a rodinnými poměry cizince, charakterem porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením a dosavadním chováním stěžovatele, jak je vymezil v usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38.

[12] Současně nelze přisvědčit ani námitce stěžovatele, že se dosud nedopustil maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, a proto jej neměla žalovaná zajistit. Žalovaná i krajský soud se totiž řádně zabývaly všemi okolnostmi důležitými pro rozhodnutí o možnosti uložení zvláštního opatření, přičemž správně posoudily, že na základě relevantních skutečností nelze v posuzovaném případě zvláštní opatření stěžovateli uložit. Ačkoliv se stěžovatel dosud nedopustil protiprávního chování spočívajícího v nerespektování výkonu správního vyhoštění, tato okolnost nemůže převážet nad skutečnostmi opravňujícími žalovanou k zajištění stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

pokračování

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[15] Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 6. 2019, č. j. 78 A 18/2019 - 18, byl stěžovateli ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ing. Jakub Backa. Zástupci, který byl stěžovateli ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna a hotové výdaje, které v tomto případě platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to za jeden úkon právní služby poskytnutý stěžovateli v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.100 Kč (sepis kasační stížnosti). Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za jeden úkon právní služby 300 Kč. S ohledem na skutečnost, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 10 s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 714 Kč. Ustanovenému zástupci stěžovatele tedy náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu